

Till

Regeringen Utbildningsdepartementet

Idéburna Skolors Riksförbunds (ISR) yttrande gällande promemoriorna:

- 1. Legitimation och behörighet i den tioåriga grundskolan, samt**
- 2. Inremarknadstest av förslag om ändringar i grundlärarexamen**

Idéburna skolors riksförbund (ISR) organiserar icke vinstutdelande fristående skolor och arbetar för att stärka möjligheterna för olika idéburna pedagogiska alternativ att bedriva förskola/skola inom det svenska utbildningsväsendet. ISR verkar för att försvara friskolereformens mångfaldssyfte och för en deltagande målstyrning där skolorna själva kan styra över hur verksamheten ska organiseras för att nå de nationella målen. På så vis främjas en reell pedagogisk mångfald, vilket är en förutsättning för en verklig valfrihet för elever och föräldrar.

Med idéburna skolor avses den definition som tagits fram av utredningen Idéburna aktörer i välfärden, SOU 2019:56

1. Legitimation och behörighet i den tioåriga grundskolan

Sammanfattning

ISR ser positivt på att regeringen, under en övergångsperiod, i vissa fall, i stället för Skolverket, ska kunna meddela föreskrifter om en lärares eller förskollärares behörighet att undervisa i skolväsendet - när sådana ändringar är en nödvändig följd av ändringar i skollagen.

ISR vill samtidigt understryka att den föreslagna möjligheten för regeringen att ändra behörighetsregler bör avgränsas till att gälla ändringar eller utökningar av behörighet, men inte begränsningar av redan gällande behörighet. Detta är viktigt för att värna stabilitet och kvalitet för huvudmän, personal och elever samt för att undvika negativa konsekvenser för skolväsendets kompetensförsörjning.

I sak

- ISR tillstyrker att behörigheten ska kunna "ändras" eller "utökas", *men inte begränsas/minskas.*

2. Inremarknadstest av förslag om ändringar i grundläraresexamen

Av promemorian framgår att avsikten med den reformerade grundläraresutbildningen med inriktning mot arbete i årskurs 1–4 i den tioåriga grundskolan är att den ska ge behörighet att undervisa i dessa årskurser, dvs. även i den nya första årskursen. Avsikten är dock inte att göra några ändringar i utbildningen till förskollärare som skulle kunna syfta till att den även skulle ge behörighet att undervisa i nya årskurs 1, dvs för sexåringar.

Idag har förskollärare behörighet att undervisa sexåriga barn i nuvarande förskoleklass. Förändringen skulle således innebära en *minskning* av förskollärares behörighet.

Sammanfattning

ISR förstår motiven för reformen med en 10-årig grundskola, dvs att förändringen från förskoleklass till den nya årskurs 1 för sex-åringar avses öka förutsättningarna för en undervisning av hög kvalitet som ökar barn/elevs möjlighet att utveckla grundläggande färdigheter som att läsa, skriva och räkna.

ISR ser dock mycket stora risker med att den kompetens och beprövade erfarenhet gällande exempelvis lek, skapande, tidiga lärandestrategier, motivation och utveckling av socialförmåga, som förskollärare idag tillför sexåringar, kommer gå förlorad för denna åldersgrupp.

ISR föreslår

- Att förskollärare ges fortsatt behörighet att undervisa sexåringar i den reformerade 10-åriga grundskolans årskurs 1 om huvudmannen har särskilda skäl för detta.
- Att kriterier för tillämpliga särskilda skäl utarbetas.
- Att en valbar gren av förskollärarytbildningen utvecklas som syftar till att den på längre sikt ska kunna ligga till grund för en behörighet att undervisa i nya årskurs 1.

För Idéburna Skolors Riksförbund

Håkan Wiclander, ordförande

Julia Björkén, praktikant